Catalunya Nova

Preus de suscripció

Trimestre . . . . . 1'50 pessetes

ANY V Tarragona, diumenge 12 de mars 1911 NUM. 188

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: MENDEZ NUÑEZ, 6, BAIXOS

CONDICIÓNS

Els treballs se publiquen baix la responsabilitat de llurs autors.—No's retornen els originals.

Sembradors d'agràm

En moments com els actuals, s'imposa o poc menys el parlar de política. Y es lo cert que ferho m'es ben ingrat.

Hauría de convertir la ploma en fuet y pegar a dreta y esquerra a enemics y amics, sens miraments de cap mena puig que ho fan tant malament uns y altres, per poguer actuar com sería el meu gust.

Les eleccions d'avui, no posen a prova la voluntat de Tarragona, y a fé que'm dol de bò; perque en altre cas nostra ciutat donaría als barcelonins la llissó que's mereixen, demostranloshi que si ells han llensat la bandera barrada, altres catalán l'hem recullerta y l'aixecarèm ben alta, fins hont no arribin el veri dels forasters anti-catalans, ni'ls horrors de la lluita partidista dels de dintre casa.

Barcelona, es el pern en torn de quin giravolta la política catalana; pro això, com totes les coses mancades de llógica, dèu tenir son fi; perque si *els rurals* ens hi avinguerem, molt a gust, el temps en que trevallavem junts pel be de Catalunya, are que Barcelona fa tasca negativa, no'ns hi volèm avenir y estèm disposats a posarnos enfront de tots aquells qui mal volen a Catalunya y d'aquells altres que volentli be la fan anar per recs y viaranys que indefectiblement la conduirien al abim.

Volèm lluitar contra els dolents, impossibilitantlos per la lluita; volém lluitar contra els equivocats, fins á tornarlos al bon camí que han deixat.

Lerrouxistes: Vosaltres podrèu arruinar a Barcelona, pró *a fora*, no pretenguéu posarhi ma, perquè hi deixarèu els dits, car no per tot arréu son mansos per tolerar negocis inmorals com son quasi tots els vostres.

Podrèu alavarvos de valents y per tals podrán tenirvos á Barcelona perque *feu* setmanas trágiques, destorbeu mitins y a manca d'altres arguments engegueu trets a tort y a dret; pro a *fora*, vos coneixèm y sabèm millor que els barcelonins tots els rodolins de l'auca de vostra vida y miracles.

Nosaltres *els rurals*, estèm contra l'actual política barcelonina, plenament convensuts de que aquella es vostre derrer refugi y de que sols per ella podrèu seguir un temps mes, encare, fen *lo que vos donará la gana*, per vergonya dels ideals de República y Autonomía que dièu professar.

No vos en riguèu de que ab ses desidencies y miserietes els barcelonins vos fassin el caldo gras; Barcelona, es la capital de Catalunya, si; pro no es pas qui per obligarnos a rendirli vassallatge.

Y *els rurals* ens imposarém.

Are dugues paraules als errats: Senyors de l'U. F. N. R.: ¿Ab quin dret, y a virtut de que, vos estenèu vosaltres mateixos la patent d'esclusiva del nacionalisme catalá ni del barceloní, lluitant contra catalans y fins contra catalanistes d'una manera que diu tant poc a favor de la causa que tots defensèm?

Senyors de la Lliga: ¿No vos avergonyeix lo que acabeu de fer, ajuntantvos ab els que precisament per anti-cataláns se distingiren no fa molt temps, y ab els vells cacics de Barcelona, sols per l'afany de conseguir unes actes?

Senyors de l'U. F. N. R.; senyors de la Lliga: ¿Que ha de pensar Catalunya d'uns y altres? ¿Es esser bon catatá, permetrer que entrin a la Diputació els elements inmorals que a ciencia y paciencia dels barcelonins venen fent a l'Ajuntament una administració tant desastrosa?

¿Es que juguèu a fer desenganyats? ¿Es que vos resultaría molt dolorós qu'l poble aprengués d'esser conseqüent?

No esperèm un cambi d'orientació en l'Esquerra mitj envanida per sos petits triomfs. Tampoc l'esperèm en la dreta per el fet d'haver ja pactat aliansa ab altres elements, pro resultaría un sacrifici generós y sublim, que tots els ferms catalanistes agrairien desde'l fons del cor, que a derrera hora, prescindint d'enemistats injustificades, la Lliga sumés els seus vots a l'U. F. N. R., tota volta que aquet partit es més nombrós, a fi d'enderrocar el lerrouxisme innoble y funest

Mes no esperèm miracles. *Els rurals* devèm prepararnos pera contrarrestar els efectes que puguin produir els desacerts dels directors de la política catalana, mal que sigui rebelantnos contra ells.

JOAN ROMANÍ CAROL

Crónica

Intervenció

Aquella fè ingènua, deprimida, fetixista del nostre poble s'ha fet enrera, son caracter indiferent, inconscient o sumis, apareix are ab potencia de jove, indòmit, irat a voltes, serè normalment, fantasiós sovint y justicier quan sa conciencia s'enlaira. Per fortuna de la Ciutat, el nostre poble, sense donársen compte s'educa en l'intervencionalisme, intervé en tot lo que sospira y's mou en la Ciutat y en son govern.

Aquesta contribució ètica ciutadana ha de donar fruits d'amor, ha de produir la tria dels homes que la representarán administrantla o dirigintla; atents a tota queixa o torment sabrá sos mals y pacientment li donará filtres de vida. L'intervenció que abrassará a tots els ciutadans y'ls dominará en disciplina, que voldrá d'ells y de totes les coses actuacións positives, que no deixará tallar els caps que s'alsin un xic per sobre del vehí.

Es imponderable y enorme tot el progrès y la magna acció que'l nostre poble pot trassar y eczercir en la vida de la Ciutat, si eleva com a un dogma l'Intervenció, si atèn y comprèn les seves altes concepcións, si el segueix, si s'hi educa, si recull amorosament els elements que l'integren. Es el dret més eficás, el més sòlit, sempre que obeeixi a una norma, a un ritme general y sobri, sempre que s'aparti de la grollería, del ridicul, de la minuciositat.

Que son les angusties y'ls dolors prop l'emoció de veure'l poble interessarse y voler coneixe devotament o ardidament, ab senzillesa els afers, les formes y camins que prèn y emprèn son Govern, el que ell sobiranament ha ellegit? Que hi ha més pur per l'esperit davant el desitj del poble a que tot sigui transparent y les coses delegades tinguen transparencies y lluisors d'honradesa?

Voldría la més viva inteligencia, l'amor més íntim, la conciencia més recta, el més alt esperit de justicia y la més sòlida cultura a tots els meus germans de Ciutat, pera que sense escepció visquessin dintre una sana política social; voldría d'ells energies imponderables, critiques serioses y més encara, encoratjament, sino hi hagués necessitat de censures inexorables. Fácilment obtindríem la gracia de que governantnos els altres ens governessim nosaltres mateixos, y l'unitat de la voluntat ciutadana regiría l'avens de la Ciutat cap al compliment de son fi.

L'intervenció, doncs, vol dir amor, confiansa, fé, crítica, observació, impuls; seguintla com a una acció íntima, l'encoratjament. Aquí s'ha fet quelcom més que la supressió dels fielats y més que'l renaixement del esperit tarragoní, s'ha obrat el miracle de treurer a molts homes del misticisme casolá, de la tebior de la llar y de la pau de la familia, s'els ha tret dels cafès pera portarlos a les societats, y aixís han sacudit tota indiferencia y la mansa ataraxia dels estoics, pera interessarlos en les coses de la Ciutat y els bons homes han devingut bons ciutadans.

Que ha sustituit a la mitja rialla que res deia, l'ironía frivola que's una forma de vulgaritat que no alsa cap pedra ni la sab colocar sobre les altres que van pujant per sobre la terra, es cert, però també ho es que aquesta classe d'expressió barbre com que fá ús del llenguatge, fá obrar ab compte als qui's veuen, obligats pels temps y pels homes, a arrancar pedres o a treginarles del mitj del camí y ab frets suors que gelen la joventut y les alegríes, que donen inquietuts a l'ánima y depressións al cor.

Intervenim dignament, critiquèm y censurèm ab el cap alt, observèm les equivocacións amicalment, amonestèm, si ens plau, com sab ferho un pare, corretgim ensenyant y no descuidèm la cortesía, la galantería, l'amabilitat, sense quines eczigencies, dels nous temps, se fá difícil la civilitat. D'altre manera els qui tenen la pell fina y les mans blanques, encara que siguin d'home, els qui volen a costa d'incorreccións esser atents ab son pròcsim, o els que han buscat la veritat, y han tingut valor pera descubrir la farsa, y els que s'han sacrificat desinteressadament, o interessadament,—en el sentit de perdre—els que de bona fè han sigut conseqüents, y en fi els que'n llur obrar han posat sana intenció—que segóns Goethe, es lo més digne d'atenció—,en rebríen una fonda ferida, sense parlar de la trista experiencia y mal eczemple que sabrien els cridats a manejar el timó. Y una paraula final, els interventors no siguin febles al condemnar les accións perverses, de les que'ls deus ens guardin.

Ansiemho tots a que Tarragona, al creixer pugui apoiarse en molts homes, evoquèm l'ilusió de que uns altres més forts la coronarán ja alta y esbelta, ditxosos dels primers en sostenirla extenuada si els últims per sa técnica y activitats logren borrar els recorts d'aquelles valentíes, d'aquells esforsos reals uns, perduts els altres en idealitats de constructor apassionat que no acaba de crear llur somni.

Tots aimèm l'inefable dolcesa de sentir, casi, creixer l'herba, car nostre vista y tots els sentits y l'ánima contemplarán el misteri que s'encarna y els primers ideals que floreixen y ens veurèm reneixer, en els altres homes que cullirán les flors y en sentirèm encara les aromes.

CRONISTA.

DE LES ELECCIONS

Les eleccións d'avui, serán ben renyides en el districte de Falset-Gandesa.

L'actitut dels carlins, inesperada y fins mancada de tot fonament, posa a proba no sols el republicanisme, si que fins els sentiments de catalanitat dels electors d'aquell districte.

Ells també van a la lluita en nom de catalanistes, pro es acte el seu que no podèm aplaudir en cap de les maneres, car considerèm que no es noble ni propi de catalans, presentar candidatura de partit y per sorpresa, quan persones de prestigi, y de tudament autorisades, están ja fent gestións per l'acoplament, en candidatura patriòtica, dels diferents matissos que integren l'ideal de catalanitat.

Els carlins presentaren dos candidats sens esperar el fi de les gestións que venien fent els solidaris, y sens haver mitjansat entre uns y altres cap desidencia ni discussió tant sols; quedant els demés elements solidaris reduits a la més petita representació, en cas de voler respectar la voluntat, tant de cop y a deshora feta pública, dels carlins.

Per dignitat no s'hi conformaren, ab fonda alegría dels vells cacics, que en això vegeren una esperansa de triomf.

Y si aquet triomf, el dels cacics, venía com a fruit d'aquestes eleccións, sería just que tot el pès de la culpa caigués demunt dels culpables, no de tot aquell districte.

Per això es que, creguent cumplir ab el nostre deurer, recomanèm avui a tots els electors del districte de Falset Gandesa, la candidatura catalanissima que votaríem nosaltres en son cas y que es la que's composa dels senyors

Don Josep Anguera Bassedas

Don Joan Alentorn y Ardevol

Don Pere Altés y Rams

dels quals no cal fer l'elogi, ja que tots son ben coneguts y es sabut que son triomf representa el dels ideals autonomistes y la mort definitiva del caciquisme.

- Catalunya Nova (none) 12/03/1911. Pàgina 1 - Biblioteca Hemeroteca Municipal de Tarragona.